

Nuorisovaltuusto

Aika 24.05.2024 klo 16:00 - 17:09

Paikka Nuorisotila Nuokku

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Mikkola Okko Leivo Emilia Liikkanen Jaakko Kaarre Peppi Näkki Peetu Mäkelä Loviisa	Varapuheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen	
Poissa	Reichenbach Lumi Rilanko Vilma Lautala Lassi Kilkki Cia		
Muu	Mertakorpi Siiri Tötterström Piia	Muistion laatija	

Käsitellyt asiat

9 - 13

Muistion tarkastajan valinta

Muistion tarkastajaksi valittiin Emilia Leivo

Allekirjoitukset

Okko Mikkola
varapuheenjohtajaPiia Tötterström
muistion laatija

Muistion tarkastus

Kausala

Emilia Leivo
muistion tarkastaja

Muistion nähtävilläpito

www.iitti.fi

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 9	Tiedoksi	3
§ 10	Vireillä olevia asioita	4
§ 11	Leikkaukset toisen asteen maksuttomuuteen	5
§ 12	Valtuustoaloite, vaalien äänestyspaikat suunniteltava yhdessä nuorten kanssa	7
§ 13	Muut asiat	9

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto 24.05.2024 § 9

Kirjelmiä ja asiakirjoja toimitelmalle tiedoksi:

1. Kiitokset vappumyyntiin osallistuneille.
2. Kiitokset kunnanvaltuustossa esittäymisestä.
3. Keskustelua hyvinvointiraportista: mitä eri sektoreilla on tapahtunut nuorten puolesta. Pohdittiin, olisiko puheenjohtajalla tähän jotain sanottavaa?
4. Kunnanvaltuuston esityslistan läpikäyntiä.

Esittelijä

Toimitelin merkitsee tiedoksi mainitut kirjelmät ja asiakirjat.

Vireillä olevia asioita

Nuorisovaltuusto 24.05.2024 § 10

Vireillä olevia asioita:

Merkittiin, ettei vireillä olevia asioita ollut.

Leikkaukset toisen asteen maksuttomuuteen

Nuorisovaltuusto 24.05.2024 § 11
192/12.00.02/2022

Valmistelija

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja Lumi Reichenbach

Asian selostus

Nykyinen hallitus on säätänyt, että jatkossa (alustavasti alkaen syksyllä 2025) toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja lukion käyvät joutuvat maksamaan itse omista tarvikkeistaan sen vuoden jälkeen, jolloin he täyttävät 18 vuotta. Tarkoituksena on säästää 12 miljoonaa euroa. Opetusministeri Anna-Maja Henrikssonin mukaan käytännössä opiskelijoilta ei kuitenkaan vietäisi opintojen alussa tarjottuja tietokoneita tai työ- ja turvavälineitä.

Toisen asteen maksuttomuus tuli voimaan 3 vuotta sitten. Sen ansiosta kirjat, koneet ja muut materiaalit ovat olleet ilmaisia. Joillekin opiskelijoille tämä on tarkoittanut jopa tuhansien eurojen säästöjä. Lukion tai ammattikoulun maksuttomuus on monille ainut tilaisuus päästä kouluun. Maksuttomuuden on siis uskottu vähentäneen epätasa-arvoisuutta nuorten välillä.

18 vuoden ikäraja tarkoittaisi myös sitä, että viimeinen abikevät olisi kaikille maksullinen, mikäli oletetaan, että suurin osa valmistuu lukiosta 3 vuoden sisällä. Viimeisenä keväänä pääkustannukset koostuisivat ylioppilaskokeista, joista jokainen maksaa 38 euroa. Tällä hetkellä opiskelijoiden tulee maksaa vain ylimääräisistä ylioppilaskokeista. Suurin osa päättökokeista pidetään juuri tänä viimeisenä abikeväänä, jolloin kokeita voi olla pahimmillaan jopa 5. Tällöin summaksi tulee 190 euroa. Lisäksi esimerkiksi sähköisten kirjojen lisenssit ja kertausmateriaalit aiheuttavat kustannuksia.

Mikäli opiskelija kuitenkin suorittaa toiseen asteen koulutuksensa kolmeen ja puoleen tai neljään vuoteen, alkavat kustannukset nousta. Muun muassa yksittäisen oppikirjan hinta voi vaihdella 20 eurosta 80 euroon. Synä pidempään toiseen asteeseen ovat muun muassa oppimisvaikeudet, terveydelliset ongelmat tai hankalat elämäntilanteet. Näistä asioista kärsivät opiskelijat joutuisivat siis eriarvoiseen asemaan.

Kunnat voivat kuitenkin halutessaan tarjota maksuttomia oppimateriaaleja sen vuoden loppuun, kun nuoret täyttävät 20 vuotta. Vastaavia päätöksiä on tehty myös Sipilän hallituksen aikana, jolloin leikkaukset koskivat varhaiskasvatusta.

Kunnanvaltuuston sosialidemokraattien valtuustoryhmä on tehnyt aiheesta valtuustoaloitteen edellisessä valtuuston kokouksessa. Valtuutetut esittävät, että litin kunnan edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa, ja että litin kunta päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.

Lähteet: Helsingin Sanomat, kunnanvaltuuston kokouksen pöytäkirja

Nuorisovaltuuston ohjaus

Keskustelua toisen asteen maksuttomuudesta.

- Lukion vetovoimaisuus kasvaa, mikäli litin kunta mahdollistaa täysin maksuttoman toisen asteen koulutuksen.
- Keskustelua mahdollisesta kannanotosta sekä mielipidekirjoituksesta.
- Toisaalta vaikuttaako maksuttomuus kunnan veroihin? Mikäli maksuttomuuteen laitetaan varoja, otetaanko se raha jostain pois?
- Mikäli litin lukio (valtakunnallinen linjaus) tulee maksulliseksi sen vuoden jälkeen, kun on täyttänyt 18 vuotta, mistä nuoret saavat rahaa lukio-opintojen loppuun saattamiseen?
- Mikäli toinen aste muuttuu maksulliseksi, kuinka moni saattaa opintonsa loppuun?
- Vaikuttaako toisen asteen maksuttomuudesta luopuminen lahjakkuuksien ja kykyjen käyttämättä jättämiseen?
- Keskustelu toisen asteen maksuttomuudesta vaikuttaa luottamukseen päättäjiä kohtaan ja omiin valintoihin.
- Nuoria huolestuttaa oma, mutta myös kunnan tulevaisuus.
- Nuorisovaltuusto pyytää virallista lausuntoa tähän asiaan, mielellään kasvatus- ja opetuspuolelta.

Valtuustoaloite, vaalien äänestyspaikat suunniteltava yhdessä nuorten kanssa

Nuorisovaltuusto 24.05.2024 § 12
367/00.00.00/2023

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri: Sonja Peltonen, puh. 040 152 6085,
sonja.peltonen@iitti.fi
Hyvinvointijohtaja: Irina Barkman, puh: 0400 932 135
irina.barkman@iitti.fi

Asian selostus

Kunnanvaltuusto on todennut aloitteen loppuunkäsittelyksi 26.3.2024 §10. Aloite ja sen käsittely on esitetty liitteissä. Käsittelyn kuluessa on todettu: ”Ennakoäänestyspaikan siirtäminen pois kunnantalolta edellyttäisi lisähenkilökunnan palkkaamista ja kouluttamista, jotta esimerkiksi vaalitoimitsijoiden tauottaminen sekä kulku kunnantalosta ja ennakoäänestyspaikan välillä sujuisi ongelmitta. Lisäksi ennakoäänestyspaikkaa päätettäessä tulee huomioida, että vaaliasiakirjat, -tarvikkeet ja -kalusteet tulee säilyttää lukitussa tilassa sekä varmassa tallessa siten, että asiattomien pääsy niiden säilytyspaikkaan estetään.

Keskusvaalilautakunta suhtautuu myönteisesti ehdotukseen, että tulevien vaalien yleisten ennakoäänestyspaikkojen sijainnin päättämisen yhteydessä kuullaan nuoria. Keskusvaalilautakunta kannustaa kunnanhallitusta järjestämään nuorille tilaisuus osallistua kunnanhallituksen kokoukseen keskustelemaan aiheesta.

Keskusvaalilautakunta kannustaa lisäksi kuntaa osallistumaan Nuorten vaalit äänestystapahtumaan, jolla tarjottaisiin nuorille konkreettinen kokemus äänestämisestä ja mahdollisuus tutustua vaaleihin.”

Asia tuodaan tiedoksi nuorisovaltuuston kokoukseen.

Nuorisovaltuuston ohjaus

- Siiri Mertakorpi esitteli asian.
- Nuorten äänestysaktiivisuus muita alhaisempi.
- Äänestyspaikoista tulisi päättää erikseen, jolloin nuorten mielipide voitaisiin ottaa huomioon.
- Mikäli esimerkiksi ennakoäänestyspaikka olisi lukiolla, se saattaisi madaltaa kynnystä äänestä.
- Vaaliasiakirjojen problematiikka.
- Haasteiden takia pitäydytty vanhassa.
- Keskusvaalilautakunta käsittelee nämä asiat ja kannustaa nuoria osallistumaan keskusteluun äänestyspaikoista kunnanvaltuuston kanssa.
- Asiaan liittyen ollaan yhteydessä kunnanhallitukseen ja pohditaan yhteistä tapaamista.

Nuorisovaltuusto

§ 12

24.05.2024

Liitteet

Liite [1]

Liite [2]

Kunnanvaltuuston pöytäkirjan ote 26.3.2024 § 10

Valtuustoaloite, vaalien äänestyspaikat suunniteltava yhteistyössä nuorten kanssa (1)

Muut asiat

Nuorisovaltuusto 24.05.2024 § 13

Varsinaisen esityslistan käsittelyn jälkeen tulevat asiat.

Muissa asioissa keskusteltiin:

- Nuorisovaltuusto esittää huolensa tämän hetken tilanteesta liityen rehtorin valintaan. Keskustelussa nousi kysymys siitä, miksei valittu ketään varalla? Lisäksi Nuvassa pohdittiin, kuka ottaa rehtorin asiat hoitaakseen? Asia on puhututtanut nuorten keskuudessa yleisesti.
- tulevaisuudesta, kuten alakoulun ja päiväkotin Peltohiiren peruskorjauksesta.
- Suunnitelmassa 10 vuoden sisällä rakennetaan yhtenäiskoulu (lukio ja yläkoulu). Aiheeseen liittyen keskustellaan saman rakennuksen eduista.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 9, § 10, § 11, § 12, § 13

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.